

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کیلان
دانشکده پرستاری و مامایی - سیرا پزشکی گنگرود

نام و شماره درس: اصول خدمات بهداشتی جامعه و آموزش بهداشت	تعداد واحد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱/۵ واحد نظری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامائی (ترم ۲)	مدت زمان ارائه درس: ۱۴۰۲/۷/۲۳ لغایت ۱۴۰۲/۱۰/۱۰
دروس پیش‌نیاز:	محل برگزاری:
نام مسئول برنامه: کبری ابوذری	تلفن و روزهای تماس: (یکشنبه هادر دانشکده)
آدرس ایمیل:	kaboozari@yahoo.com

اهداف کلی درس:

- آشنایی با اصول بهداشت و نظام خدمات بهداشتی در ایران و جهان
- آشنایی با بهداشت فردی و اجتماعی و رابطه بهداشت با سلامت و توسعه اجتماع
- آشنایی با بهداشت جامعه نکر، مامایی جامعه نکر و نقش ماما در تامین سلامت جامعه

اهداف اختصاصی درس:

از دانشجو انتظار می‌رود در پایان این درس:

- تعریف سلامتی و عوامل تعیین کننده سلامتی را بداند.
- تاریخچه عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت، اهداف و مفاهیم

- تعریف بیماری، تقسیم‌بندی عوامل بیماریزا، سیر طبیعی بیماری‌ها و عوامل خطر را بشناسد.
- طیف سلامتی و بیماری را بشناسد.
- غربالگری را بشناسد.
- انواع سطوح پیشگیری را بشناسد.
- تعریف بهداشت عمومی را بداند.
- بهداشت فردی را بشناسد.
- بهداشت جامعه‌نگر و نقش‌ما مادر آن را بشناسد.
- نظام‌های عرضه خدمات بهداشتی درمانی در جهان و ایران را بشناسد.
- سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی در شبکه بهداشتی درمانی ایران را بشناسد.
- آشنایی با تیم بهداشتی ارائه انواع خدمات بهداشتی و نقش‌ما مادر سطوح مختلف روستا و شهر
- آشنایی با سیستم ارجاع
- سازمان بهداشت جهانی (WHO) را بشناسد.
- هدف‌های بهداشتی تعیین شده برای سال ۲۰۲۰ را بشناسد.
- خدمات یونیف را بشناسد.
- بنیاد سازمان ملل متحد برای فعالیتهای جمعیتی (UNFPA) را بشناسد.

- سازمان بین المللی کار و صلیب سرخ را بشناسد.
- مراقبتهای بهداشتی اولیه (PHC) را بداند.
- اصول و اجزاء PHC را بداند.
- اجزاء PHC را بشناسد.
- اجزاء بهداشت مادر و کودک (MCH) را بشناسد و نقش ماما در آنها را توضیح دهد.
- نشانه‌های مراقبت بهداشتی مادر و کودک را بداند.
- اهداف و محتوای آموزش بهداشت را بداند.
- روشهای آموزش بهداشت را بشناسد.
- شاخص‌های مهم اندازه‌گیری سلامت جامعه را بشناسد.
- وضعیت بهداشتی درمانی ایران و کلیات جمعیتی در رابطه با بهداشت را بشناسد.
- هرم جمعیتی را بشناسد.
- تعریف بهداشت محیط را بداند.
- خصوصیات آب سالم بهسازی آب و بیماریهای ناشی از آن را بداند.
- تعریف آلودگی هوا و بیماریهای ناشی از آن را بداند.
- بهداشت مواد غذایی و بیماریهای منتقله به وسیله آن را بشناسد.

• بهداشت شغلی در مورد زنان کارگر (کار در مزارع، کارخانه ها و محیط های آلوده) را بداند.

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس اصول خدمات بهداشتی جامعه و آموزش بهداشت
نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	عرصه آموزش
۱	۱۴۰۲/۷/۲۳	۱۰-۱۲	ارائه طرح درس- مراقبت های بهداشتی اولیه (PHC)- بهداشت مادر و کودک (MCH) و نقش مادر آن	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ماژیک- وایت برد- ویدئو پروژکتور- لپ تاپ	کلاس
۲	۱۴۰۲/۷/۳۰	۱۰-۱۲	نظام های عرضه خدمات بهداشتی در ایران و جهان، سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی، درمانی بیماری،	ابوزی + دانشجو	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ماژیک- وایت برد- ویدئو پروژکتور- لپ تاپ	کلاس
۳	۱۸/۷	۱۰-۱۲	سلامتی و عوامل تعیین کننده سلامتی	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ + کنفرانس	ماژیک- وایت برد- ویدئو پروژکتور- لپ تاپ	کلاس
۴	۱۸/۱۴	۱۰-۱۲	عوامل بیماریزای، غمباکتری و سطوح پیشگیری	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ + کنفرانس	ماژیک- وایت برد- ویدئو پروژکتور- لپ تاپ	کلاس
۵	۱۸/۲۱	۱۰-۱۲	سازمان های بهداشت بین المللی	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ماژیک- وایت برد- ویدئو پروژکتور- لپ تاپ	کلاس
۶	۱۸/۲۸	۱۰-۱۲	بهداشت عمومی، بهداشت فردی	ابوزی + دانشجو	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ماژیک- وایت برد-	کلاس

	ویدئو پروژکتور-پ تاپ		دانشجو				
کلاس	ماژیک-وایت برد- ویدئو پروژکتور-پ تاپ	تخریبی + پرسش و پایخ + بحث گروهی	ابوزی	اهداف و محتوای آموزش بهداشت- ارتباط در آموزش بهداشت-	۱۰-۱۲	۱۹/۵	۷
کلاس	ماژیک-وایت برد- ویدئو پروژکتور-پ تاپ	تخریبی + پرسش و پایخ + بحث گروهی	ابوزی	روشهای آموزش بهداشت امتحان میان ترم	۱۰-۱۲	۱۹/۱۲	۸
کلاس	ماژیک-وایت برد- ویدئو پروژکتور-پ تاپ	تخریبی + پرسش و پایخ	ابوزی	شاخص های اندازه گیری سلامت جامه- شاخص های بهداشتی در ایران- حرم جمعیتی	۱۰-۱۲	۱۹/۱۹	۹
کلاس	ماژیک-وایت برد- ویدئو پروژکتور-پ تاپ	تخریبی + پرسش و پایخ	ابوزی	بهداشت محیط- بهداشت آب (آلودگی آب و روش های تصفیه آب)	۱۰-۱۲	۱۹/۲۶	۱۰
کلاس	ماژیک-وایت برد- ویدئو پروژکتور-پ تاپ	تخریبی + پرسش و پایخ + بحث گروهی	ابوزی	آلودگی هوا و بیماریهای متولد- بهداشت مواد غذایی و روشهای نگهداری مواد غذایی	۱۰-۱۲	۱۱۰/۳	۱۱
کلاس	ماژیک-وایت برد- ویدئو پروژکتور-پ تاپ	تخریبی + پرسش و پایخ	ابوزی	بهداشت حرفه ای- بیماری شغلی، بهداشت شغلی در مورد زنان کارگر (کار در مزارع، کارخانه ها و محیط های آلوده)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۱۰/۱۰	۱۲

منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

۱- حاتمی، حسین و همکاران: کتاب جامع بهداشت عمومی (جلد ۱). تهران. انتشارات ارجمند. (آخرین

چاپ)

۲- شجاعی تهرانی، حسین. درنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی کلیات خدمات بهداشتی. تهران. انتشارات سماط

جلد ۲ (آخرین چاپ)

۳- رضا سلطانی، پروانه و پارسای، سوسن. بهداشت مادر و کودک. تهران. انتشارات سنجش. (آخرین چاپ)

۴- حلم سرشت، پریش و دل پشته، اسماعیل. بهداشت عمومی. تهران. نشر چهره. صفحه ۱۰۳-۴۸

۵- شجاعی تهرانی، حسین. اصول خدمات بهداشتی. تهران. انتشارات سماط.

۶- گرمی، منوچهر و انصاری، حسین. درنامه جامع بهداشت. تهران. انتشارات کتاب میر. صفحه ۸۳-۵۷،

صفحه ۲۱۹-۱۸۰

۷- حسینی، سیده وحیده و همکاران. پرستاری بهداشت جامعه. تهران. نشر جامعه نگر. جلد ۱ (فصل ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷)

(جلد ۳ (فصل ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷))

امکانات آموزشی

• مائیک، وایت برد، ویدئو پروژکتور، لپ تاپ

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم

حضور مرتب دانشجو در کلاس درس، فعالیت کلاسی دانشجو (پاسخگویی به سوالات شفاهی در شروع هر جلسه راجع به درس جلسه قبل، ارائه کنفرانس دانشجو (بهداشت فردی، نظام های عرضه خدمات بهداشتی در جهان)، امتحان کتبی میان

ترم)

ب) پایان دوره

امتحان کتبی پایان ترم

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون
		۰/۵	حضور مرتب دانشجو در کلاس درس
		۱	فعالیت کلاسی دانشجو و ارائه کنفرانس
		۴/۵	امتحان کتبی میان ترم (چهارگزینه ای (MCQ)، تشریحی صحیح - غلط)
		۱۵	امتحان کتبی پایان ترم (چهارگزینه ای (MCQ)، تشریحی صحیح - غلط)

--	--	--	--

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می گردد)
هر دانشجوی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

➤ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی

➤ ورود و خروج در کلاس درس بر طبق برنامه زمانبندی

➤ غیبت در حد مجاز با اطلاع قبلی مدرس

➤ عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس